

PŘIJETÍ PRVNÍHO AKČNÍHO PROGRAMU PRO IMPLEMENTACI ÚZEMNÍ AGENDY EU

Věra Korkischová

V časopise Urbanismus a územní rozvoj 3/2007 jsme vás informovali o přijetí dokumentu Územní agenda EU ministry zodpovědnými za územní a regionální rozvoj. Přijetí dokumentu se stalo významným krokem při prosazování politiky územní soudržnosti a vytvoření rámce pro územní spolupráci EU. Portugalské předsednictví v Radě EU navázalo na tuto snahu vypracováním Prvního akčního programu pro implementaci Územní agendy EU, který stanovuje konkrétní akce, jejichž realizace přispěje k uskutečnění cílů Územní agendy v období 2007 – 2011. Tento dokument byl přijat na neformálním jednání ministrů v Ponta Delgada 23. listopadu 2007.

Shrnutí přínosů dokumentu „Územní agenda Evropské unie“

Ministři zodpovědní za územní a regionální rozvoj přijali dne 25. května 2007 na konferenci v Lipsku dokument Územní agenda EU. Jejím účelem je vytvořit strategický rámec územního rozvoje Evropy ve shodě s lisabonskou a göteborgskou strategií. Dokument prosazuje politiku územní soudržnosti jako významný pilíř kohezní politiky. Uplatněním Územní agendy EU se mají zohlednit geografická specifika a příležitosti regionů a měst, což přispěje k dosažení udržitelného hospodářského růstu. Územní agenda EU stanovuje priority pro územní rozvoj EU, které mají být podporovány v období do roku 2011.

Jednání ministrů zodpovědných za územní plánování v Ponta Delgada

Ve dnech 23. a 24. listopadu 2007 se v Ponta Delgada na Azorech uskutečnilo pod záštitou portugalského předsednictví v Radě EU neformální jednání ministrů zodpovědných za územní a regionální politiku. Předmětem jednání bylo především schválení Prvního akčního programu pro implementaci Územní agendy EU. Při přípravě tohoto dokumentu navázalo portugalské předsednictví na materiály „Územní agenda Evropské unie“ a „Lipská charta o udržitelných evropských městech“ schválené v Lipsku v květnu 2007.

První akční program pro implementaci Územní agendy EU

Schválení Prvního akčního programu představuje politický závazek ministrů k prosazování cílů a priorit Územní agendy EU v rámci jejich kompetencí, a to jak na národní, regionální a místní úrovni, tak prostřednictvím spolupráce mezi ministry. Dále bude stimulována bližší spolupráce s Evropskou komisí, Evropským parlamentem, Evropskou investiční bankou, Výborem regionů a dalšími subjekty.

Řídící principy Prvního akčního programu

První akční program je veden pěti řídicími principy, kterými jsou solidarita mezi regiony a územími, mnohoúrovňová správa, integrace politik, územní spolupráce a subsidiarita.

Účel dokumentu

Hlavním cílem Prvního akčního programu je poskytnout rámec, který umožní implementaci dokumentu Územní

agenda EU. Dokument vytvoří strukturu pro formulování společných iniciativ a doporučení týkajících se území, které budou stavět na Evropských perspektivách územního rozvoje (ESDP) a Řídících principech trvale udržitelného územního rozvoje evropského kontinentu přijatých Evropskou konferencí ministrů zodpovědných za územní plánování (CEMAT). V dokumentu je také identifikována potřeba zohlednění územní a urbánní dimenze při tvorbě a vyhodnocování politik evropských institucí.

Časový rámec

Aktivity stanovené v Prvním akčním programu mají střednědobé časové vymezení na roky 2007 – 2011. Vymezený plán bere v úvahu přezkoumání Územní agendy v první polovině roku 2011.

Zohledněná politická témata

Dokument věnuje zvláštní pozornost některým tématům, jako je debata o Lisabonském procesu po roce 2010, střednědobé zhodnocení kohezní politiky v roce 2010 a debata o její budoucnosti po roce 2013, dopravní politika po roce 2010 či střednědobé zhodnocení zemědělské politiky v roce 2010. V materiálu je také zohledněna problematika klimatických změn a je zde zdůrazněna potřeba vytvoření nástrojů politiky územního rozvoje ke zmírnění jejich dopadů. Vzhledem k potřebě vytvořit nové formy partnerství měst a venkova v souvislosti s mnohoúrovňovou správou je v dokumentu zahrnuta jak územní, tak urbánní dimenze.

Akční linie

Za účelem naplnění cílů Prvního akčního programu je dokument rozdělen do pěti „Akčních linií“ (LA):

- LA1 Implementace Územní agendy EU v kompetencích ministrů na úrovni EU a členských států;
- LA2 Ovlivnění klíčových dokumentů EU a prosazení územní/urbánní dimenze do sektorových politik;
- LA3 Posílení mnohoúrovňové správy na úrovni EU a členských států;
- LA4 Porovnání a zhodnocení územního stavu, perspektiv, trendů a politických vlivů v EU a členských státech z pohledu územní soudržnosti a udržitelného rozvoje území;

LA5 Koordinace a monitorování implementace Prvního akčního programu, vyhodnocení a přehled Územní agendy a Prvního akčního programu a vyvinutí komunikační a propagační strategie se zaměřením na územní soudržnost a udržitelný rozvoj území.

Tyto akční linie se dále dělí na konkrétní akce. Zodpovědnost za jejich realizaci a koordinace akčního programu, stejně jako vyhodnocení jeho implementace, jsou rozvedeny v další části dokumentu.

Informace o dokumentech a procesu politiky územní soudržnosti

Informace o dokumentech územní soudržnosti jsou zveřejněny na oficiálních stránkách Ministerstva pro míst-

ní rozvoj ČR www.mmr.cz pod přímým odkazem <http://www.mmr.cz/informace-o-dokumentu-uzemni-agenda-eu-territorial-agenda-of-the-european-union>. Najdete zde také originál dokumentu První akční program pro implementaci Územní agendy EU či český překlad dokumentu Územní agenda EU.

*Ing. Věra Korkischová
Odbor územních vazeb
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

Ratification of the First Action Programme for the Implementation of the Territorial Agenda of the EU, by Věra Korkischová

The 3/2007 issue of the UPSD informed about the EU Territorial Agenda ratification by European ministers of spatial and regional development. The adoption of the document became an important step towards the materialization of the policy of territorial cohesion, creating a new framework for territorial cooperation within the EU. The Portuguese presidency in the Council of the European Union has continued these efforts with the First Action Programme for the Implementation of the Territorial Agenda of the EU, determining specific actions through which the objectives of the 2007–2011 Territorial Agenda can be more easily accomplished. This new document was adopted during an informal ministerial meeting in Ponta Delgada, on 23 November 2007.